

OPDRACHTKAART

www.nt2taalmenu.nl

---

nt2taalmenu is een website voor mensen die Nederlands willen leren én voor docenten NT2.

Iedereen die Nederlands wil leren, kan gratis online oefenen.

U kunt ook veel oefeningen downloaden en afdrukken.

U kunt ook materiaal bestellen.

Kijk op: www.nt2taalmenu.nl

nt2taalmenu wordt gemaakt door:

Frans Snik, Ed Kniesmeijer en René den Nijs.

Lezen B2

Oefening bij Staatsexamen II lezen

Je gaat een oefening maken voor het Staatsexamen II lezen. Dit examen is op niveau B2. Lees eerst de tips op bladzijde 2 en 3. Begin daarna met de oefening.

Je hebt dan 90 minuten tijd.

Op bladzijde 24 t/m 27 vind je:

- de goede antwoorden;
- waar je de goede antwoorden precies in de tekst kunt vinden;
- hoeveel vragen je goed moet beantwoorden om te 'slagen' voor de oefening;
- welke leesstrategie je het beste kunt kiezen bij een tekst.

Tips bij Staatsexamen II lezen

1. Neem eerst even kort (bv. 3 minuten) de tijd om alle teksten te bekijken: waar gaat het over? Dat helpt mogelijk tegen de zenuwen, en zorgt ervoor dat je voorkennis geactiveerd wordt: je herinnert je misschien automatisch al dingen die je over dat onderwerp weet.
2. Lees bij elke tekst eerst even snel de vragen. Dan kan je bij het lezen beter selecteren welke stukjes van de tekst belangrijk zijn. Analyseer de vragen (gaat het om details, globale vragen of begripsvragen?) en kies dan hoe je de tekst gaat lezen:
  - zoeken: je leest de tekst niet helemaal, maar zoekt gericht naar de antwoorden op de vragen (vaak vragen naar deelinformatie of naar details). Je kunt deze strategie b.v. goed gebruiken bij gebruiksaanwijzingen, reglementen en vacatures.
  - Globaal lezen: je leest de tekst wel, maar snel, en alleen om te begrijpen waar de tekst over gaat en wat de belangrijkste informatie is. Details zijn dan niet belangrijk. Let dan speciaal op de titel, de tussenkopjes en de eerste en de laatste alinea. Heb je de tekst globaal gelezen, dan lees je de vraag en gaat dan zoeken naar het stukje tekst waar je het antwoord op de vraag kunt vinden; dat stukje ga je dan begrijpend lezen.
  - Begrijpend lezen: als je de tekst echt goed moet begrijpen om de vragen te beantwoorden.Als je je leesstrategie steeds goed kiest scheelt je dat veel tijd, die je dan kunt gebruiken om de moeilijke testen of vragen nog eens goed te bekijken.
3. Let op de tijd: kijk na 10, 20 en 30 vragen of je nog ongeveer op schema ligt. Probeer b.v. 15 minuten over te houden om nog even alles na te kijken. Zet bij het beantwoorden kruisjes bij de vragen waar je over twijfelt en kijk die aan het eind nog eens goed na. Als je blijft twifelen over het goede antwoord, wees dan voorzichtig met het veranderen van antwoorden: vaak is je eerste intuïtie juist.
4. Gebruik je woordenboek met verstand: je hebt waarschijnlijk geen tijd om alle woorden op te zoeken die je niet kent. Gebruik je woordenboek bij deze gevallen:
  - Bij begrijpend lezen.
  - Als je een woord in de vraag niet begrijpt.
  - Bij globaal of zoekend lezen: alleen als het woord voor het antwoord op de vraag belangrijk is.
5. Laatste redmiddel: als je het antwoord op een vraag écht niet weet, probeer dan je kans op een goed antwoord zo groot mogelijk te maken:
  - Kijk welke antwoorden zeker of waarschijnlijk fout zijn. Kies uit de andere antwoorden.
  - Bekijk de twee mogelijk goede antwoorden ook taalkundig: wat is het verschil? Waarom staat in het ene antwoord dat ene woordje er wel/niet bij?

- 'Absolute' antwoorden (b.v. met het woord 'altijd' of 'nooit') zijn vaker fout dan genuanceerde antwoorden (b.v. met 'meestal', 'vaak').
- Daarmee samenhangend: het langste/meest volledige antwoord is vaker goed dan het kortere antwoord, omdat dat antwoord genuanceerder is.

NB: Gebruik deze laatste twee strategieën alleen als je het écht niet weet. Als je wel twijfelt, maar toch één antwoord beter vindt dan de andere, kies dat dan.

Tekst 1

Deze tekst komt uit een folder van Postbus 51. Postbus 51 geeft voorlichting en informatie van de overheid

Nieuw reisdocument nodig?

Heeft u binnenkort een nieuw paspoort of Nederlandse identiteitskaart nodig? Lees dan deze folder. Hierin staat informatie die voor u van belang is.

5

Inleiding

Vanaf 21 september 2009 zal, als u een nieuw paspoort of Nederlandse identiteitskaart gaat aanvragen, de medewerker achter de balie u ook om uw vingerafdrukken vragen.

10 De Europese Unie (EU) heeft hiervoor in 2004 een verordening opgesteld. Het doel daarvan is misbruik van reisdocumenten zoveel mogelijk tegen te gaan.

Het opnemen van vingerafdrukken is verplicht. Er zijn enkele uitzonderingen mogelijk:

- 15 - indien het fysiek onmogelijk is om van u vingerafdrukken op te nemen, dan krijgt u een reisdocument voor vijf jaar zonder dat daarin vingerafdrukken zijn opgenomen.
- in het geval het bij u tijdelijk onmogelijk is vingerafdrukken op te nemen, dan heeft u een keuze. U wacht totdat het wel mogelijk is vingerafdrukken van u op te nemen, of u krijgt een reisdocument met een geldigheidsduur van maximaal 12 maanden.
- 20 - van kinderen tot 12 jaar worden geen vingerafdrukken opgenomen.

20

De baliemedewerkers hebben een apparaat waarmee zij vier vingerafdrukken elektronisch opnemen. Alle opgenomen vingerafdrukken worden opgeslagen in de reisdocumentenadministratie. Twee vingerafdrukken worden ook opgeslagen in de chip van het reisdocument.

25

Het paspoort en de Nederlandse identiteitskaart bevatten al sinds 26 augustus 2006 een chip met daarin:

- uw foto (de gezichtsopname);
- naam (voornamen en achternamen);
- 30 - geboortedatum;
- geslacht;
- nationaliteit;
- documentnummer;
- burgerservicenummer;
- 35 - datum einde geldigheid document;
- land van uitgifte.

Aanvraag reisdocument vanaf 21 september 2009

40 Als u een nieuw paspoort, Nederlandse identiteitskaart of ander reisdocument gaat aanvragen, heeft u nodig:

- al uw oude reisdocumenten in uw bezit;
- een foto die voldoet aan de wettelijke eisen;

- 45 - indien uw documenten kwijt of gestolen zijn, een (gewaarmerkte) kopie van het proces-verbaal dat u van de politie heeft gekregen toen u aangifte deed van verlies of diefstal;
- contant geld of uw pinpas om te betalen.

50 De baliemedewerker controleert of van uw vingers wel vingerafdrukken kunnen worden opgenomen. Verfresten of ander vuil kunnen namelijk problemen geven bij het opnemen van de vingerafdrukken. De controle is ook bedoeld om na te gaan of geprobeerd wordt de eigen vinger af te dekken.

Afhalen reisdocument

55 Bij het ophalen van uw nieuwe reisdocument kan de chip uitgelezen worden. In dat geval zullen de vingerafdrukken die in de chip zijn opgeslagen worden gecontroleerd. Zo wordt vastgesteld of uw vingerafdrukken overeenkomen met de vingerafdrukken die in de chip zijn opgeslagen.

Bijschrijven kinderen

60 Kinderen worden vanaf 26 juni 2012 niet meer bijgeschreven in het paspoort van de ouder(s). Zij moeten dan hun eigen reisdocument hebben. Alle bijschrijvingen in het paspoort van ouders zijn vanaf 26 juni 2012 niet meer geldig. Het paspoort zelf blijft wel geldig: u kunt er gewoon mee blijven reizen.

65 De prijs voor de Nederlandse identiteitskaart voor kinderen onder de 14 jaar gaat op 1 januari 2010 omlaag. Met deze kaart kunt u reizen binnen de EU en naar Andorra, Liechtenstein, Monaco, Noorwegen, San Marino, Turkije, IJsland en Zwitserland. De gratis Nederlandse identiteitskaart voor 14-jarigen bestaat vanaf 1 januari 2010 niet meer.

Meer informatie

70 U kunt meer informatie krijgen bij uw gemeente of op de website:
www.paspoortinformatie.nl

Afzender

75 Deze folder is een uitgave van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Kijk voor meer informatie op:

www.paspoortinformatie.nl

Reageren? Stuur een e-mail naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties via:

80 ***www.minbzk.nl/algemene-onderdelen/serviceblok/contact***

Tekst 2

Deze tekst komt uit de Volkskrant en gaat over het verzet tegen opslag van vingerafdrukken in een centraal databestand.

Opslag afdrukken onzeker

Europees Hof komt vrijdag met uitspraak.

5 Van onze verslaggever **Gerard Reijn**

Amsterdam De opslag van vingerafdrukken in een centraal databestand is niet zeker. Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens heeft bekend gemaakt vrijdag uitspraak te doen over deze operatie.

10 Komende maandag begint de uitgifte van nieuwe paspoorten met daarin twee vingerafdrukken. Die komen ook in de administratie van de gemeente, en later in een centrale databank. Die maatregel is bedoeld om fraude met paspoorten moeilijker te maken, maar de databank zal ook worden gebruikt voor het identificeren van verdachten en de opsporing van misdrijven.

15 Vooral tegen opslag in de databank is veel verzet. Het College Bescherming Persoonsgegevens was zeer kritisch over de wetswijziging die hiervoor nodig was. Het College sprak van 'ernstige gevolgen voor grote aantallen burgers', en wees op de risico's van 'misbruik, onjuist en onvoorzien gebruik'. Desondanks werd de wet in juni aangenomen.

20 De vereniging Vrijbit legde zich er niet bij neer. Die vroeg een voorlopige voorziening aan het Europese Hof, in afwachting van een bodemprocedure bij hetzelfde Hof. Tot nu toe was niet zeker of die voorlopige voorziening er voor maandag zou zijn, maar gisteren meldde het Hof vrijdag met een uitspraak te komen.

25 Binnenlandse zaken wil niet ingaan op de vraag wat er gaat gebeuren als het Hof de opslag van de vingerafdrukken verbiedt.

1. *Wanneer krijg je een paspoort dat maximaal 12 maanden geldig is?*
- A** Als je paspoort kwijt of gestolen is.
  - B** Als het fysiek onmogelijk is om vingerafdrukken op te nemen.
  - C** Als het tijdelijk onmogelijk is om vingerafdrukken af te nemen.
  - D** Als je een kind wilt laten bijschrijven in je paspoort.
2. *Wordt er in tekst 1 ook een reden gegeven waarom vingerafdrukken niet altijd opgenomen kunnen worden?*
- A** Ja, verfsten of ander vuil kunnen problemen geven.
  - B** Ja, soms werkt het apparaat voor de elektronische opname van de vingerafdrukken niet goed.
  - C** Ja, sommige mensen hebben door brandwonden geen duidelijke vingerafdrukken.
  - D** Nee, daarover staat niets in de tekst.
3. *Je hebt een paspoort waarin je 2 kinderen staan bijgeschreven. Kan je dan na 26 juni 2012 nog met je paspoort naar het buitenland?*
- A** Ja, jij en je kinderen kunnen met je paspoort naar het buitenland.
  - B** Je kunt zelf nog wel met je paspoort naar het buitenland reizen, maar je kinderen niet meer.
  - C** Ja, maar alleen als de vingerafdrukken van je kinderen ook op de chip van je paspoort staan.
  - D** Nee, je paspoort is dan niet meer geldig; je moet een nieuw reisdocument aanvragen.
4. *Waarvoor gaan de vingerafdrukken volgens tekst 2 gebruikt worden?*
- A** Om fraude met paspoorten onmogelijk te maken.
  - B** Om verdachten van paspoortfraude op te sporen.
  - C** Om fraude moeilijker te maken, om verdachten van misdrijven te identificeren en om misdrijven op te sporen.
5. *Waartegen is volgens tekst 2 het meeste verzet?*
- A** Tegen de opslag van 2 vingerafdrukken in het nieuwe paspoort.
  - B** Tegen de opslag van de vingerafdrukken in een centrale databank.
  - C** Tegen de opsporing van misdrijven.
  - D** Tegen de voorlopige voorziening van het Europese Hof.
6. *Worden in tekst 1 alle manieren waarop de vingerafdrukken gebruikt gaan worden genoemd?*
- A** Ja.
  - B** Nee.

Deze tekst is een ingezonden brief in de Volkskrant en gaat over de nieuwe trend in het onderwijs: competentieonderwijs.

Incompetentieonderwijs

Kabinet, luister naar kritiek van leerbedrijven zoals ziekenhuizen en onderneem actie tegen competentieonderwijs, stellen Presley Bergen en Harm Beertema.

5

Competentieonderwijs! Zo heet de onderwijsvernieuwing die door de onderwijskoepels aan het middelbaar en hoger beroepsonderwijs is opgelegd. Niet de kennis is het belangrijkste in een opleiding, maar houdingsvaardigheden. Kennis kun je opzoeken op internet, vaardigheden moet je leren.

10

Een woordvoerder van het bedrijf Corus, de vroegere Hoogovens in IJmuiden, zei onlangs: 'Leerlingen die competentieonderwijs hebben gehad zijn zelfstandiger en praktijkgericht. Vroeger moest je alles voor ze doen en nu organiseren ze een voetbaltoernooi.' In hetzelfde artikel (Binnenland, 2 mei) stelt een bedrijfsleider van een groenbedrijf voor alle vakkennis op het internet te zetten, zodat ze dat kunnen opzoeken.

15

Deze voorbeelden sluiten naadloos aan bij het standpunt dat het kabinet alom verkondigt – 'Scholen en bedrijven hebben het competentieonderwijs zelf gewild'. Hiermee lijkt het kabinet elke verantwoordelijkheid voor de inhoud van het onderwijs te ontlopen.

20

De onderwijskoepels (de MBO- en ook de HBO-raad) ontkennen dat er iets mis is. Zij roepen dat alle betrokkenen heel tevreden zijn met de vernieuwingen. Beide koepels onderschrijven de uitspraken uit het krantenartikel: volgens hen is het bedrijfsleven heel enthousiast over deze studenten-nieuwe-stijl, die in de praktijk worden opgeleid tot waardevolle werknemers. Maar is dat wel zo? En wat is dan 'het bedrijfsleven'? Ziekenhuizen verzorgen een belangrijk deel van de opleiding van verpleegkundigen op mbo- en op hbo-niveau. Wat zegt een opleidingscoördinator van een groot ziekenhuis? 'Leerling-verpleegkundigen kregen 25 jaar geleden heel veel kennis aangereikt met weinig context. Nu krijgen ze vrijwel alleen de context aangeboden – het leren richt zich op competenties als samenwerken en reflecteren, terwijl basiskennis ontbreekt of ontoereikend is. Zo zijn er ROC's die menen dat een student die het vak Verpleegkundig Rekenen niet voldoende afsluit, dat kan compenseren met andere competenties zoals Initiatief Nemen. Maar als je het verschil tussen milligram en millimeter niet weet, heb je als ziekenhuis en zeker als

25

30

35

patient een groot probleem.' Ook is de kennis van het lichaam beneden de maat. 'Studenten moeten vaak informatie van internet halen. Dat lukt vaak niet. Ze blijken bovendien niet in staat tot zelfreflectie of tot het evalueren van het zorgproces van de patient.' Was het nou juist niet de bedoeling van het competentieonderwijs om dit soort vaardigheden (zoeken, evalueren) te onderwijzen? Er is niet veel verbeelding voor nodig om te snappen dat dit in een ziekenhuis tot kritische situaties kan leiden. Met het kunnen organiseren van een voetbaltoernooi kom je dan niet ver.

40

Opleidingsfunctionarissen in andere zorginstellingen melden ons dat zij ook niet gelukkig zijn met de wijze waarop het competentieonderwijs hen is opgedrongen. Ziekenhuizen hebben er niet voor gekozen om de opleidingen uitsluitend competentiegericht te maken. Dat deden de onderwijsinstellingen. De

45

zorginstellingen werden voor het blok gezet; er valt niets meer te kiezen, het competentieonderwijs is *here to stay*.

50 Verder zijn de docenten in opleidingsziekenhuizen – die jarenlang kundige en competente verpleegkundigen hebben afgeleverd – niet blij met de administratieve rompslomp van het competentieonderwijs. Zij zijn niet opgeleid om eindeloos persoonlijke ontwikkelingsplannen van studenten te bespreken, maar om hen de verpleegkundige praktijk bij te brengen.

55 In het didactisch concept dat scholen aan het competentieonderwijs hebben gekoppeld, gaat men ervan uit dat de student van nature leergierig is. Het probleem van deze zienswijze is echter: hoe kan een student weten wat hij niet weet? Het is daarom ook niet raar dat is gebleken dat studenten dik tevreden zijn met het niveau. Ook de veronderstelling dat je de benodigde kennis van anatomie van internet kan halen, is gevaarlijke onzin. Op het internet staat een schat aan informatie, maar
60 zonder kennis is deze informatie waardeloos.

Leerbedrijven zoals ziekenhuizen zouden een belangrijke stem moeten hebben in de besluitvorming over praktijkonderwijs. Door de wijze waarop de meeste scholen met het competentieonderwijs omgaan, wordt die stem nu niet of nauwelijks gehoord. Het competentiegericht onderwijs kan een verrijking zijn voor het beroepsonderwijs,
65 maar door de wijze waarop de roc's en eerder vele hogescholen deze methodiek invoeren, betekent het juist een verarming. Gelukkig zijn er hier en daar beroepsopleidingen die door voortschrijdend inzicht meer aan kennisverwerving doen.

70 Het kabinet kan niet blijven roepen dat het bedrijfsleven het competentieonderwijs zelf heeft gewild. Het wordt tijd dat de regering deze zinsnede uit artikel 23 van de Grondwet eens naleest: 'Het onderwijs is een voorwerp van de voortdurende zorg der regering.'

75 *Presley Bergen en Harm Beertema zijn docent in het beroepsonderwijs. Beiden zijn bestuurslid van Beter Onderwijs Nederland (BON)*

7. *Is de opleidingscoördinator van het grote ziekenhuis het eens met de woordvoerder van Corus over de effecten van competentieonderwijs?*
- A** Ja, hij vindt het ook goed dat leerlingen zelfstandig een voetbaltoernooi kunnen organiseren.
  - B** Nee, hij vindt dat ze teveel context krijgen aangeboden, en te weinig basiskennis.
  - C** Dat blijkt niet uit de tekst.
8. *Wat vinden de schrijvers van deze tekst over het standpunt van het kabinet?*
- A** Ze vinden het verstandig dat het kabinet de scholen en bedrijven zelf laat beslissen over het competentieonderwijs.
  - B** Ze vinden dat het kabinet verantwoordelijkheid voor de inhoud van het onderwijs moet nemen.
  - C** Ze vinden dat het kabinet competentieonderwijs actief moet stimuleren.
  - D** Ze staan neutraal tegenover het kabinet: dat doet het niet goed, maar ook niet slecht.
9. *Waarom vinden de schrijvers van dit stuk het niet vreemd dat studenten 'dik tevreden' zijn met het niveau van hun opleiding?*
- A** Omdat studenten niet kunnen weten welke kennis ze missen in een beroepsopleiding.
  - B** Omdat studenten van nature leergierig zijn.
  - C** Omdat het niveau van het beroepsonderwijs in Nederland hoog is.
  - D** Omdat er heel veel tijd beschikbaar is voor de bespreking van persoonlijke ontwikkelplannen.
10. *Welke stem wordt volgens de schrijvers van dit stuk nu 'niet of nauwelijks gehoord'?*
- A** Van het kabinet.
  - B** Van de studenten.
  - C** Van het praktijkonderwijs.
  - D** Van leerbedrijven zoals ziekenhuizen.

Werken bij Duplan: ervaren Accountant AA - Junior Controller

Vestiging: Rotterdam Vakgebied: Accountancy Opleidingsniveau: Post-HBO

Je functie

- 5 Als ervaren accountant binnen Duplan kijk je achter de schermen bij het midden- en kleinbedrijf, van een horecaonderneming, uitgever of makelaarskantoor tot een productiemaatschappij. Je gaat je bezighouden met het samenstellen en reviewen van jaarrekeningen, het geven van financieel-economische adviezen, veelvuldig klantcontact onderhouden en het aansturen en motiveren van je team. Verder ben je verantwoordelijk voor de planning van de werkzaamheden en ben je de
- 10 sparringpartner tussen de teams en het management. Vanaf dag één werk je, op locatie, rechtstreeks voor klanten, krijg je verantwoordelijkheid en ruimte voor eigen initiatief en ontwikkeling. Bovendien bouw je tijdens internationale trainingen een netwerk op van collega's uit binnen- en buitenland.

Werken in teams

- 15 Teamwork staat centraal bij Duplan. Samen met collega's van andere vakgebieden zet je je in om ingewikkelde vraagstukken voor je cliënt te beantwoorden. De opdrachten waar je aan werkt laten zich niet in een hokje duwen. Daarom zitten in een team vaak niet alleen maar collega's van jouw vakgebied. Dat zorgt voor de nodige afwisseling. Bovendien leer je zo ook veel van andere vakgebieden. En kunnen anderen weer leren van jou.
- 20 Waar ook ter wereld staan er Duplan-collega's voor je klaar. In drukke tijden helpen ze je uit de brand en bij moeilijke opdrachten schieten ze te hulp. Een gevarieerd personeelsbestand met medewerkers van verschillende afkomst, geslacht en leeftijd is daarbij onmisbaar. Om dit talent binnen te halen en te houden hebben we bij Duplan een werkomgeving gecreëerd waarin plaats is voor verschillen. De interactie met collega's van verschillende disciplines en uit verschillende landen zorgt er bovendien
- 25 voor dat je meer inzicht krijgt in de mogelijkheden die er voor jouw talenten zijn in onze organisatie. Samen sterker dus.

Jouw profiel

- Word jij uitgedaagd door de bovenstaande functieomschrijving, dan maken we graag kennis met jou!
- 30 Daarnaast voldoe je aan de volgende voorwaarden:

- Je hebt 3 tot 6 jaar relevante werkervaring binnen de accountancy branche;
- Je bent al bezig (of zou willen beginnen) met de NOvAA (Post HBO AA) opleiding;
- Je hebt een passie voor cijfers en een duidelijke motivatie voor het accountancyvak;
- Je barst van de ambitie om de top te bereiken!

Je carrièrepad en arbeidsvoorwaarden

- 35 Met kantoren in heel Nederland en ruim 5000 medewerkers is Duplan een toonaangevende organisatie. Dat betekent dat je met ambitieuze, hoogopgeleide collega's werkt, vaak in multidisciplinaire en internationale teams. In een open en professionele bedrijfscultuur met veel ruimte voor innovatie en eigen initiatief. En met arbeidsvoorwaarden die passen bij jouw ambitie en
- 40 behoeften, zoals een variabele looncomponent op basis van teamprestaties. Verder bieden we een prima leaseregeling, een laptop, een telefoon, een onkostenvergoeding en een premievrij pensioen. Toptalent maakt bij ons snel promotie. Natuurlijk helpen we je waar we kunnen, met een uitgebalanceerd learningprogramma en continue feedback. Zo krijg je een eigen counselor die je helpt met je carrièreplanning en alle gelegenheid om je vaktechnisch te blijven verbeteren.

Interesse?

45 Word je uitgedaagd door deze functie? Neem dan vandaag nog contact met ons op voor een kennismaking. Voor vragen over deze vacature kun je bellen met Heidi van Houten op telefoonnummer 06-23454698.

11. *Wat staat er in de tekst over de hoogte van het salaris?*
- A** Dat is bovengemiddeld.
  - B** Daarover moet je zelf onderhandelen.
  - C** Dat is afhankelijk van de prestaties van je team.
  - D** Daar zegt de tekst niets over.
12. *Wat wordt je positie binnen het team, als je de baan krijgt?*
- A** Je gaat meteen leiding geven aan een team.
  - B** Je bent volwaardig lid van het team.
  - C** Je begint met eenvoudig werk, maar je kan snel carrière maken.
13. *Hoe is de ideale samenstelling van de teams volgens Duplan?*
- A** Zoveel mogelijk jonge, enthousiaste mensen met internationale ervaring en contacten.
  - B** Alleen mensen die ervaring hebben in verschillende vakgebieden.
  - C** Alleen mensen met minimaal 4 jaar ervaring als accountant.
  - D** Een mix van jongere en oudere mensen, mannen en vrouwen en mensen van verschillende afkomst.
14. *Waar zal je voor je werk naartoe moeten, als je deze baan krijgt?*
- A** Naar Rotterdam.
  - B** Naar Rotterdam en naar verschillende plaatsen in Nederland.
  - C** Naar Rotterdam en soms naar het buitenland.
  - D** Naar Rotterdam, naar verschillende plaatsen in Nederland en soms naar het buitenland.

Deze tekst komt uit de Volkskrant en gaat over 'Schone Schijn', een rapport over mensenhandel en gedwongen prostitutie.

Einde aan mythe van 'die gezellige Wallen'

'50 tot 90 procent prostituees gedwongen achter de ramen.' Voormalige peeskamers ingericht als mode-etalage.

5 Van onze verslaggever Willem Beusekamp

AMSTERDAM 'In alle drie steden schatten de prostitutiecontroleurs het percentage onvrijwillig werkende vrouwen op 50 tot 90 procent.' 90 procent gedwongen achter de ramen - niet eerder was het beeld zo macaber.

10 De cijfers staan in Schone Schijn, een inventarisatie van de mensenhandel uitgevoerd in de steden Alkmaar, Amsterdam en Utrecht door de nationale recherche. Het rapport is eerder deze maand door het Openbaar Ministerie overhandigd aan de stadsbesturen van de drie steden, in de hoop dat op locatie effectiever kan en zal worden opgetreden tegen vrouwenhandel.

15 De onderzoekers: 'Uitgaande van de laagste schatting van 50 procent zou dit alleen al in Amsterdam 4.000 slachtoffers van mensenhandel op jaarbasis inhouden. De gemeente Amsterdam schatte het aantal raamprostituees in 2005 namelijk op 8.000.' Uitgaande van de hoogste schatting, 90 procent, zouden in de hoofdstad derhalve 7.200 vrouwen gedwongen prostitutie bedrijven. Dergelijk hoge percentages zijn nog nooit genoemd.

20 Ook als in hetzelfde rapport de kantekening wordt gemaakt dat de signalen van vrouwenhandel niet altijd even concreet zijn en dat er bij de zedencontroleurs vaak sprake is van 'onderbuikgevoelens', maakt Schone Schijn 'definitief een einde aan de mythe van 'die gezellige en sfeervolle Wallen', de bekendste – ook internationaal bekende - hoerenbuurt van Nederland.

25

Gedwongen abortus en borstvergroting waren aan de orde van de dag

De lol had er allang af kunnen zijn als de liefhebbers van de rosse buurt vorig jaar kennis hadden genomen van de directe aanleiding voor het rapport Schone Schijn: Onderzoek Sneep. Uitgebreid is hierin beschreven hoe politie en justitie stuiten op een door twee Turkse broers geleide bende. Honderden vrouwen zijn door de bendeleden in de drie onderzochte steden (en Den Haag) onder bedreiging in de peeskamers geplaatst. Ondanks verschillende aanwijzingen dat er iets grondig mis was, kon de bende langer dan tien jaar zijn gang gaan.

30 Waarbij wordt aangetekend dat de slachtoffers voor de controleurs vaak moeilijk zijn te herkennen. 'In het geval van de Turkse broers stonden de vrouwen onder druk om per dag zo veel mogelijk te verdienen. Een vrolijke en uitdagende prostituee werft de meeste klanten, dus paradoxaal genoeg zagen juist deze slachtoffers eruit als 'happy hookers'.

35 De vrouwen waren afkomstig uit Oost-Europa, maar tevens uit Nederland. Met onbeschrijfelijk geweld werden ze onder de duim gehouden; gedwongen abortus en collectieve borstvergroting (met door de pooiers bedongen korting in een Belgische kliniek) waren praktijk van de dag. De daders zijn dit jaar veroordeeld tot langdurige celstraffen. Inmiddels zijn de Wallen de Wallen niet meer. Voormalige peeskamers zijn sinds kort ingericht als mode-etalage. De getoonde couture is elders in de buurt te koop. Andere zaken die kunnen worden gerekend tot de criminele branche, zijn gesloten of verhuisd. Het is

40 slechts een begin. De overtuiging dat de Wallen een belangrijk afzetgebied vormen voor de internationale vrouwenhandel - waarbij controle wegens de geringe aangiftebereidheid van slachtoffers slechts mondjesmaat helpt - heeft het stadsbestuur tot rigoureuze maatregelen verleid: met gemeenschapsgeld worden seksexploitanten uitgekocht.

45 De eerste was vorig jaar Charles Geerts. Hij mocht 25 miljoen euro incasseren, waarvan 4,5 miljoen euro direct afkomstig was van de gemeente. De indruk die ontstond, namelijk dat

50

Geerts daarmee helemaal van de Wallen was verdwenen, blijkt onjuist. NRC Handelsblad meldde zaterdag dat de voormalige pornobaas nog steeds volop actief is in '1012', vernoemd naar de postcode van het te saneren stadshart.

55 **Post-traumatische stress**

De Amerikaanse klinisch psycholoog Melissa Farley onderzocht vanaf 1993 de psychische gevolgen van prostitutie. Ze interviewde tientallen prostituees in diverse landen over hun ervaringen. Farley berekende dat tweederde van de prostituees lijdt aan een

60 'posttraumatisch stress-syndroom ten gevolge van haar (of zijn) werk. In 2003 interviewde ze 854 prostituees in negen landen: 68 procent voldeed volgens Farley aan de criteria van het posttraumatisch stress-syndroom, 71 procent zei fysiek mishandeld te zijn tijdens het werk, 63 procent was verkracht, 64 procent bedreigd met een wapen en 89 procent wilde niet werken als prostituee, maar zei geen middelen te hebben om met het werk te stoppen.

65 Dat tweederde van de prostituees leidt aan posttraumatische stress kan niet gelden voor prostituees in Nederland, denkt Metje Blaak, zelf ex-prostituee ('25 jaar in het vak') en woordvoester van De Rode Draad, de belangenvereniging van prostituees in Nederland. 'Ik ken veel vrouwen die het werk heel leuk vinden. Sommigen hebben een normale baan en doen prostitutie erbij voor een extra zakcentje', zegt Blaak. 'Ik ken zelfs vrouwen die even zonder man zitten en een tijdje als prostituee gaan werken omdat ze seks toch wel lekker

70 vinden. Dan kun je toch niet echt spreken van stress.'

Ook Ineke Smidt, directeur van het Coördinatiepunt Mensenhandel (CoMensha), zet haar vraagtekens bij het aantal getraumatiseerde prostituees dat Farley noemt. 'Dit klinkt als uitwassen die je tegenkomt in het illegale circuit. In Nederland maakt het overgrote deel van de prostituees de vrijwillige keus om het werk te doen, vaak uit economische motieven.'

75 Maar bestaat de vrijwillige prostituee wel, vragen diverse deskundigen zich af. 'In de Europese Unie wordt hierover momenteel fel gedebatteerd', aldus Joyce Outshoorn, hoogleraar vrouwenstudies van de Universiteit van Leiden onlangs in dagblad *Trouw*. 'Het ene kamp vindt dat prostitutie nooit vrijwillig kan zijn, maar per definitie een uitwas is van de onderdrukking van de vrouw. Dat is bijvoorbeeld het standpunt in Zweden, waar mannen die naar de hoeren gaan strafbaar zijn. Het andere kamp gaat uit van de vrije keuze: als vrouwen op die manier hun geld willen verdienen moet dat kunnen. Daarom moet prostitutie een gewone bedrijfstak worden.'

80 In 2000 werd het bordeelverbod in Nederland afgeschaft. Legalisering en registratie van prostituees, was de hoop, zou onvrijwillige prostitutie en vrouwenhandel tegengaan. Acht jaar later is er geen bewijs dat dit is gelukt.

85 Vooral buitenlandse prostituees in Nederland lijken de pineut. Zij hebben geen geldige papieren en zijn dus aangewezen op sluwe mensenhandelaren. Vervolgens verdwijnen ze naar schimmige achterkamertjes, in de escortservice - waar weinig controle op is of worden ze 'thuis' tewerkgesteld door hun pooier. 'Wij hebben vanaf het begin voorspeld dat het opheffen van het bordeelverbod niets zal helpen bij het bestrijden van mensenhandel', zegt Co-Mensha-directeur Smidt.

90 In het buitenland wordt met grote belangstelling gekeken naar de Nederlandse liberale wetgeving omtrent prostitutie. De VS zijn het meest kritisch. Legalisering van prostitutie trekt mensenhandelaren aan, beweert het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken zelfs.

95 Dat is geen loze kreet, omdat dit departement de situatie van de internationale mensenhandel elk jaar uitgebreid onderzoekt.

100 Ongeveer 800 duizend mensen worden jaarlijks over grenzen heen verhandeld, aldus het Amerikaanse ministerie in het rapport voor 2008. Daarbij zijn niet meegerekend de 'miljoenen' mensen die binnen de landsgrenzen worden verhandeld. Het merendeel van de slachtoffers verdwijnt in de seksindustrie (87 procent) en een derde tot de helft is minderjarig, aldus de Verenigde Naties. Nederland is een van de grootste bestemmingslanden van mensenhandelslachtoffers. Het aantal meldingen van slachtoffers stijgt bovendien al jaren.

Bron: de Volkskrant 28-8-'08

15. *Door wie is de inventarisatie 'Schone Schijn' gedaan?*
- A** Door de nationale recherche.
  - B** Door de stadsbesturen van Amsterdam, Alkmaar en Utrecht.
  - C** Door het Openbaar Ministerie.
  - D** Door twee Turkse broers.
16. *Hoeveel slachtoffers van mensenhandel zijn er volgens de onderzoekers per jaar in Amsterdam?*
- A** 4000.
  - B** 8000.
  - C** 7200.
  - D** Tussen 4000 en 7200.
17. *Waarom is het onzeker om hoeveel slachtoffers van mensenhandel het precies gaat?*
- A** De kwaliteit van het onderzoek is niet goed.
  - B** De onderzoekers hebben geen idee hoeveel prostituees in Amsterdam werken.
  - C** De signalen zijn niet altijd concreet, waardoor de controleurs op hun gevoel afgaan.
18. *Waarom waren de slachtoffers van de Turkse broers vaak moeilijk te herkennen?*
- A** Ze hadden een collectieve borstvergroting gekregen.
  - B** Ze werden door de broers gedwongen zich vrolijk en uitdagend te gedragen.
  - C** Er waren geen aanwijzingen dat er iets aan de hand was.
  - D** Er was niet bekend uit welke landen de slachtoffers kwamen.
19. *Waarom zijn, volgens de tekst, de Wallen de Wallen niet meer?*
- A** Vroeger was het er gezellig, nu is er veel geweld.
  - B** De gemeente koopt sex-exploitanten uit en andere criminele zaken zijn gesloten of verhuisd.
  - C** Het stadsbestuur denkt dat er sinds de arrestatie van de Turkse broers veel minder mensenhandel is.
20. *Spreken de conclusies van 'Schone Schijn' en de mening van Ineke Smidt elkaar tegen?*
- A** Ja.
  - B** Nee.
21. *Welke uitspraak is correct?*
- A** Nederland verwachtte een positief effect van legalisering van prostitutie op mensenhandel.
  - B** Ineke Smidt verwachtte geen positief effect.
  - C** Volgens de Verenigde Staten treedt er een negatief effect op.
  - D** A, B en C zijn alle drie correct.

Deze tekst komt uit de Volkskrant en gaat over een onderzoek naar narcisme onder de Nederlandse bevolking.

Volgens een onderzoek van NCRV en de Volkskrant neigen jongere generaties meer tot narcisme dan de oudere

Jeugd vindt zichzelf veel te verwend

5 Twee op de drie jongeren vinden de verhouding rechten en plichten scheefgegroeid.

Van onze verslaggevers
Ad Bergsma, Peter de Greef

10 AMSTERDAM Jongeren maken zich grote zorgen over 'de jeugd van tegenwoordig'. Zij vinden dat hun leeftijdgenoten te veel worden verwend, dat ze te veel worden aangemoedigd zich goed over zichzelf te voelen en dat ze mede daardoor te weinig rekening houden met anderen. Maar liefst twee op de drie jongeren (66 procent) tussen de 16 en 24 jaar vinden dat de verhouding tussen rechten en plichten bij de jeugd is scheefgegroeid.

20 Dit blijkt uit een groot narcismeonderzoek door TNS NIPO dat is uitgevoerd onder de Nederlandse bevolking in opdracht van de Volkskrant en de NCRV. Uit het onderzoek, een representatieve steekproef onder 1.300 Nederlanders, blijkt van de bevolking dat driekwart hun kinderen te veel even groot deel vindt dat ouders verwenneren. Een meent dat de verhouding tussen rechten en plichten bij de jongste generaties zoek is. Jongeren eisen te veel, zo is de algemene opinie, en vragen zich te weinig af wat ze aan de samenleving kunnen bijdragen.

30 De zorgen over de jeugd hangen samen met de sterk veranderde omstandigheden waarin kinderen van na 1970 zijn opgegroeid. Dankzij de komst van anticonceptie, kleine gezinnen en een gestegen welvaart zijn kinderen steeds meer een bewuste keuze. Of, zoals enkele cultuurcritici hebben opgemerkt: ouders roepen hun kind uit tot het centrum van de wereld en de omstanders vrezen dat de kinderen dat nog geloven ook.

35 Onderzoek in de Verenigde Staten door de psycholoog Jean Twenge toont aan dat kinderen uit de jaren zeventig, tachtig en negentig veel meer zelfvertrouwen hebben en assertiever zijn dan oudere generaties. Maar tegelijkertijd zijn ze vaker depressief en angstig, en niet bestand tegen de teleurstellingen van het volwassen leven. Ze zijn zo vol van zichzelf dat sprake is van ongezond narcisme.

45 Uit het Volkskrant/NCRV onderzoek blijkt dat jongere generaties ook in Nederland meer neigen tot narcisme dan oudere. Bijna de helft van jongeren tussen 16 en 24 jaar vindt zichzelf 'heel speciaal', terwijl dit geldt voor slechts een kwart van de 55-plussers. Toch lijkt de verhouding tussen de generaties in Nederland minder scheef dan in de Verenigde Staten. Van de Nederlanders is eenderde het eens met de stelling dat de wereld er beter aan toe zou zijn als zij het voor het zeggen zouden hebben, maar aan deze vorm van zelfoverschatting lijden evenveel ouderen als jongeren.

50 **Jongeren zijn vol van zichzelf**

Volgens Jan Derksen, hoogleraar psychologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen, zijn 'eigenliefde en grootheidswaanzin de afgelopen decennia exponentieel toegenomen'. Met andere woorden: jongeren zijn vol van zichzelf. Hedy Stegge, hoogleraar ontwikkelingspsychopathologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam, wijst er echter op dat een opgeblazen zelfbeeld serieuze problemen kan veroorzaken. Wie zichzelf geweldig vindt, voelt zich al snel tekortgedaan door een omgeving die de vermeende grootheid niet onderkent. Een grotere kans op ruzies en conflicten is het voorspelbare gevolg. Een hardnekkig misverstand dat zich vanuit de psychologie in de hoofden van ouders en leerkrachten heeft genesteld, is volgens Stegge dat zelfwaardering cruciaal is voor een goede geestelijke gezondheid.

60 Niet elke vorm van eigenliefde is schadelijk. Een van de vragen uit het *Volkskrant/NCRV-onderzoek*, betreft de graagte waarmee we onszelf in de spiegel bekijken. Aan dit kenmerk is de naam narcisme ontleend, afgeleid van Narcissus, de Griekse mythologische figuur die verliefd werd op zijn eigen spiegelbeeld. 38 procent van de jongeren tussen 16 en 24 jaar blijkt geboeid door het beeld van zichzelf. Voor 65-plussers ligt dit percentage beduidend

65 lager, op 23. Maar deze vorm van ijdelheid blijkt geen relatie te hebben met het welbevinden van die persoon of de kwaliteit van de relaties die hij aangaat.

Positieve kanten

Eigenliefde, zo blijkt uit het onderzoek, heeft ook duidelijk positieve kanten. Wie het

70 belangrijk vindt op te vallen, het gevoel heeft dat het op zijn werk veel minder leuk is zonder zijn aanwezigheid en geregeld bedenkt hoe goed hij wel niet is, neemt gemiddeld meer initiatief en zit over het algemeen net iets lekkerder in zijn vel.

De onderste 20 procent van de personen bij wie het gevoel speciaal te zijn het minst is ontwikkeld, geeft zichzelf een gemiddeld rapportcijfer van 5,3 voor de mate waarin zij

75 initiatief nemen. De mensen die het beter getroffen hebben met zichzelf, komen uit op een 7,3.

Een positief element van een hoge zelfwaardering is zelfredzaamheid. Wie hierin gelooft, neemt graag de verantwoordelijkheid voor beslissingen, en stelt zich minder afhankelijk op. In de enquête zijn dit de mensen met de grootste kans zich gelukkig te voelen. De 20

80 procent die het meest uitgaat van eigen kracht en verantwoordelijkheid geeft zijn stemming van de afgelopen dag gemiddeld een 7,7. De 20 procent die het heft liever uit handen geeft, blijft steken op een 7,2.

Geluksprofessor Ruut Veenhoven van de Erasmus Universiteit Rotterdam: 'De Nederlandse samenleving laat veel ruimte voor keuze. Je kunt trouwen met wie je wilt, geloven wat je wilt,

85 het werk doen dat je wilt en tot op zekere hoogte ook niet werken als je daaraan een hekel hebt. Daardoor leven veel mensen een leven dat aardig bij hen past. Voorwaarde daarbij is dat je wel keuzen moet durven maken en dat je voor jezelf moet weten op te komen.'

Hoogleraar Derksen vindt het om die reden niet vreemd dat jongeren narcistischer zijn: 'Wij vragen van jongeren dat ze presteren, dat ze achter hun computer ideeën genereren, dat ze

90 de samenleving vooruit helpen. Dan heb je een forse dosis narcisme nodig'.

Zelfoverschatting

het loopt echter fout, wanneer de zelfwaardering niet in goede banen wordt geleid en niet gebaseerd is op een reële inschatting van de eigen capaciteiten. Dan ontstaan

95 superioriteitsgevoelens en het idee dat allerlei rechten volstrekt vanzelfsprekend zijn. Wie dit in sterke mate heeft, schrikt niet terug voor manipulatie, denkt vooral aan zichzelf en is niet tevreden voor hij het onderste uit de kan heeft gehaald. Dit gaat gepaard, blijkt uit de Volkskrant-enquête, met een meer opvliegend karakter, minder warme banden met familie en minder duurzame relaties met vrienden. Wie het vanzelfsprekend vindt om overal recht op te

100 hebben, heeft drie keer zo vaak ruzie, blijkt uit het onderzoek.

22. *Welk deel van de Nederlandse bevolking vindt dat de verhouding tussen rechten en plichten is scheefgegroeid?*
- A** Iets meer dan de helft.
  - B** Tweederde.
  - C** Driekwart.
  - D** Dat staat niet in de tekst.
23. *Welke oorzaak noemt de tekst voor de zorgen over de jeugd?*
- A** Anticonceptie leidt op vroegere leeftijd tot sexuele contacten.
  - B** Door de gestegen welvaart beseffen jongeren niet meer dat je hard moet werken als je een goed leven wilt hebben.
  - C** Ouders kiezen steeds meer bewust voor kinderen en geven hun kinderen het gevoel dat ze het centrum van de wereld zijn.
  - D** Omstanders zijn bang voor agressie en durven niets meer te zeggen als jongeren in de fout gaan.
24. *Welk verschil noemt de tekst tussen de onderzoeken van Jean Twenge en De Volkskrant/NCRV?*
- A** De jeugd in de Verenigde Staten is vaker depressief en angstig dan de jeugd in Nederland.
  - B** De Nederlandse jeugd vindt zichzelf vaker 'heel speciaal'.
  - C** Het verschil tussen de generaties lijkt in Nederland minder groot dan in de Verenigde Staten.
25. *Wat is volgens Hedy Stegge een hardnekkig misverstand?*
- A** Dat eigenliefde en grootheidswaanzinnigheden negatief zouden zijn.
  - B** Dat jongeren vol van zichzelf zijn.
  - C** Dat zelfwaardering onmisbaar is voor een goede geestelijke gezondheid.
  - D** Dat elke vorm van eigenwaardering schadelijk zou zijn.
26. *Wat blijkt uit het onderzoek van De Volkskrant/NCRV over de vraag of mensen zichzelf graag in de spiegel bekijken?*
- A** Dat heeft negatieve gevolgen voor de relaties met andere mensen.
  - B** Dat heeft positieve gevolgen voor de relaties met andere mensen.
  - C** Dat heeft geen invloed op de kwaliteit van de relaties met andere mensen.
27. *Welke positieve gevolgen van eigenliefde worden in de tekst genoemd?*
- A** Meer opvallen, betere rapportcijfers, leuker werk en meer kans op geluk.
  - B** Meer initiatief nemen, je goed voelen en meer zelfredzaamheid.
  - C** Meer ruimte voor keuze en de mogelijkheid niet te werken als je dat niet wilt.
28. *Waarom vindt Derksen het niet vreemd dat jongeren narcistisch zijn?*
- A** Omdat ouders hun kinderen centraal stellen.
  - B** Omdat de samenleving het jongeren heel makkelijk maakt.
  - C** Omdat jongeren wel in bepaalde mate narcistisch moeten zijn om succesvol te zijn in onze samenleving.

Deze tekst komt van de website van het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis. De tekst is onderdeel van een serie informatieve teksten over de geschiedenis van Nederland.

... (Titel)

5 De eerste oliecrisis maakt een einde aan een kwart eeuw van snelle economische groei. Investerings worden minder en de werkloosheid begint toe te nemen. Het kost de Nederlanders en de politiek moeite zich hieraan aan te passen. Door de tweede oliecrisis in 1979 raakt Nederland in grote economische problemen.

20 In Vietnam woedde een oorlog die in de hele westerse wereld op de televisie kon worden gevolgd. Avond aan avond werd het strijdtoneel getoond tussen het communistische gevaar en de vrije westerse wereld. Het geweld riep vooral bij de jeugd heftige reacties op. Ook in het Midden-Oosten woedden oorlogen, maar dan tussen Israël en hun Arabische burenen. Deze Arabische landen, samen met andere olieproducerende landen verenigd in de OPEC, kondigden in 1973 een olieboycot af tegen de Verenigde Staten en Nederland, om daarmee hogere prijzen af te dwingen voor hun olie. Nederland werd naast de VS waarschijnlijk uitgekozen vanwege zijn al te openlijke steun aan Israël.

25 In dat jaar was - voor het eerst sinds 1958 - een PvdA-regering tot stand gekomen onder leiding van Joop den Uyl (1919-1987), met samenwerking van de PPR en D'66. Ook enkele ministers uit confessionele kring behoorden tot het eerste kabinet-Den Uyl. Dit 'linkse' kabinet zou er voor zorgdragen dat er spreiding kwam van kennis, inkomen en macht. Kortom, de leuzen die op de universiteiten, in de fabrieken en binnen de (linkse) politiek veelvuldig hadden geklonken. De olieboycot zette een dikke streep door alle nieuwe plannen van de regering. In een radio- en televisietoespraak kondigde Den Uyl aan dat er op zondag 30 geen auto's meer de weg op mochten en dat de benzine op de bon ging. De grote olieconcerns beschikten echter over grote voorraden in hun olietanks en in de olietankers op zee, die vrijwel direct naar Rotterdam werden gedirigeerd. Weldra kon iedereen weer beschikken over voldoende benzine om op zondag met de auto erop uit te trekken. De 35 boycot had op de langere termijn wel effecten, want schoksgewijs verhoogden de OPEC-landen de olieprijs waardoor wereldwijd de economie in een recessie terechtkwam.

40 Met de tweede oliecrisis in 1978 kwam aan jaren van voorspoed een abrupt einde. De werkloosheid nam toe en het nationaal inkomen daalde. Vooral in de scheepsbouw, de metaalindustrie, de textielindustrie en de bouwnijverheid vielen veel ontslagen. Op andere fronten ging de vernieuwing van Nederland overigens gewoon door. Vooral de vrouwenemancipatie kreeg meer en meer aandacht. Met de leuze 'baas in eigen buik', eiste de vrouwenbeweging 'Dolle Mina' het toestaan van abortus provocatus. Na diverse schermutselingen rondom de abortuskliniek Bloemenhove, die op last van de overheid moest 45 worden gesloten, kreeg Nederland in 1981 een abortuswetgeving. Ook de acceptatie van homoseksualiteit nam onder brede lagen van de bevolking toe. Nederland werd in de wereld meer en meer het toonbeeld van tolerantie en vrijheid.

29. *Welke titel past het beste bij deze tekst?*
- A** Nederland in de jaren '70
  - B** De OPEC versus de VS en Nederland
  - C** Het eerste kabinet Den Uyl
30. *Wat voor reden(en) geeft de tekst voor de olieboycot tegen de Verenigde Staten en Nederland?*
- A** Geen.
  - B** Economische.
  - C** Politieke.
  - D** Economische en politieke.
31. *Welke effecten van de olieboycot waren voor de economie het grootst?*
- A** De korte termijn-effecten.
  - B** De lange termijn-effecten.

Deze tekst is een brief van Hogeschool Amstellanden aan een docent over de beëindiging van zijn arbeidsovereenkomst.

**Hogeschool Amstellanden
Human Recource Management**

Postbus 128, 2007 RW Hoofddorp

5

De heer E.L. van Veen
Haarlemmerweg 131
1051 RT Amsterdam

10

Datum: 14 december 2009-11-04
Onderwerp: ontslag D9
Referentie: MWG
Kenmerk: HRM-042 / 51378

contact: Service Center HRM
Telefoon: +31 (0)24 568 4226
Fax: +31 (0)24 576 2519
E-mail: HRM@AMSTELLANDEN.nl

15

20

Geachte heer Van Veen,

U heeft een tijdelijke arbeidsovereenkomst bij Amstellanden. Deze arbeidsovereenkomst eindigt van rechtswege op 1 januari 2010 conform artikel D9 cao hbo 2009-2012.

25

Als u deelneemt aan de collectieve zorgverzekering (Zilveren Kruis Achmea) moet u zelf contact opnemen met de verzekeraar over voortzetting of beëindiging van uw polis.

30

Indien u een vervoersbewijs van woon-werkverkeer heeft, verzoeken wij u dit bewijs binnen een week na het einde van uw dienstverband aangetekend te versturen naar het Service Center HRM, Postbus 128, 2007 RW HOOFFDDORP. Wij hebben dit vervoersbewijs nodig voor de teruggave van de resterende abonnementskosten door het vervoersbedrijf. Als u het abonnement wilt behouden, kunt u contact opnemen met het Service Center HRM (024-5684226). U ontvangt dan zo spoedig mogelijk een rekening voor de resterende abonnementskosten.

35

Verder vestigen wij er de aandacht op dat u, in geval van indiensttreding bij een nieuwe werkgever, een wettelijk recht heeft op waardeoverdracht van uw opgebouwde pensioenrechten naar de nieuwe pensioenverzekeraar. U dient dit binnen zes maanden na indiensttreding kenbaar te maken aan de nieuwe werkgever.

40

Omdat de dekkinggraad bij het ABP op dit moment minder is dan 100 %, is het volgens de Pensioenwet niet toegestaan een waardeoverdracht te doen. Om te weten wat voor gevolgen dit voor u heeft, belt u met de klantenservice van ABP: 049 680 71 81 (tot 19 uur).

45

Als er nog geen sprake is van een nieuwe werkgever en u denkt aanspraak te kunnen maken op een werkloosheidsuitkering dient u zich uiterlijk op de eerste dag van werkloosheid in te laten schrijven bij het CWI in uw woonplaats.

50

Indien aan u een werkloosheidsuitkering wordt toegekend, kunt u mogelijk ook aanspraak maken op een boven- of na-wettelijke uitkering. U kunt deze uitkering aanvragen via de digitale aanvraagmodule op www.bovenwettelijkeww.nl.

Tevens berichten wij u dat er in verband met een eventuele werkloosheidsuitkering reïntegratiebevorderende maatregelen beschikbaar zijn. Het HBO kent in het kader van

- 55 eventuele werkloosheid de mogelijkheid u te begeleiden bij het zoeken naar ander werk. Dit is zowel voor u als voor de werkgever van belang. Loyalis Mens en Werk is de uitvoerende instantie die zorg draagt voor begeleiding bij het zoeken naar ander werk. Indien dit nog niet heeft plaatsgevonden kan Amstellanden u aanmelden voor een intakegesprek.
- 60 Voor meer informatie kunt u contact opnemen met uw HRM Adviseur, Fons Averkamp (telefoonnummer 06 22498634).

Met vriendelijke groet,

65 *F.V. Oostveen*

F.V. Oostveen
Directeur Sociale Studies Hoofddorp

32. *Meneer Van Veen heeft voor zijn werk een abonnement voor de bus dat nog een half jaar geldig is, en dat hij graag wil houden. Mag dat?*
- A** Ja, hij mag het gewoon houden. De kosten worden door de school betaald.
  - B** Ja, maar hij moet er wel voor betalen.
  - C** Nee, hij moet het abonnement inleveren.
33. *Heeft meneer Van Veen ook recht op een boven- of na-wettelijke uitkering?*
- A** Ja.
  - B** Nee.
  - C** Dat blijkt niet uit deze brief.
34. *Meneer Van Veen wil graag begeleiding bij het zoeken naar nieuw werk. Welke instantie kan die begeleiding volgens deze brief geven?*
- A** Het CWI in zijn woonplaats.
  - B** Hogeschool Amstellanden.
  - C** HRM-adviesbureau Fons Averkamp.
  - D** Loyalis Mens en Werk.

Einde van de oefening.

Antwoorden:

Tekst 1 en 2 (nieuw reisdocument)

Leesstrategie: begrijpend lezen; vraag 1 t/5 zou je ook goed kunnen beantwoorden met alleen globaal lezen, maar vraag 6 is een echte begripsvraag. Voor een maximale score is begrijpend lezen dus het beste.

1. C Het goede antwoord staat in regel 16 – 18: ‘In het geval het bij u tijdelijk onmogelijk is ... u krijgt een reisdocument met een geldigheidsduur van maximaal 12 maanden.’
2. A Het goede antwoord staat in regel 48 – 49: ‘De baliemedewerker controleert ... Verfresten en ander vuil kunnen namelijk problemen geven bij het opnemen van de vingerafdrukken.’
3. B Het goede antwoord staat in regel 60 – 63: ‘Kinderen worden vanaf 26 juni 2012 niet meer bijgeschreven ... Het paspoort zelf blijft wel geldig: u kunt er gewoon mee blijven reizen.’
4. C Het goede antwoord staat in regel 13 – 14: ‘Die maatregel is bedoeld om fraude met paspoorten moeilijker te maken ... het identificeren van verdachten en de opsporing van misdrijven.’
5. B Het goede antwoord staat in regel 15: ‘Vooral tegen de opslag in de databank is veel verzet.’
6. B In tekst 1 wordt maar één manier voor het gebruik van de vingerafdrukken genoemd, in regel 10 – 11: ‘Het doel ... misbruik van documenten zoveel mogelijk tegen te gaan.’
Opname in een centrale databank en het gebruik voor het identificeren van verdachten en de opsporing van misdrijven worden alleen in tekst 2 genoemd.

Tekst 3 (‘Incompetentieonderwijs’)

Leesstrategie: begrijpend lezen; de tekst gaat over een controversieel onderwerp waar verschillende meningen over mogelijk zijn. De vragen gaan ook over meningen (vraag 8) en of persoon A het eens is met persoon B (vraag 7). Dat zijn begripsvragen.

7. B De woordvoerder van Corus is positief: hij vindt dat de leerlingen ‘zelfstandiger en praktijkgericht’ zijn (regel 12 - 13);
De opleidingscoördinator is kritisch: zie regel 28 – 31 (‘Leerling-verpleegkundigen kregen 25 jaar geleden ... terwijl basiskennis ontbreekt of ontoereikend is.’)
8. B Het goede antwoord staat in regel 69 – 72: ‘Het kabinet kan niet blijven roepen ... “Het onderwijs is een voorwerp van de voortdurende zorg van de regering.”’
9. A Het goede antwoord staat in regel 55 – 57: ‘Het probleem van deze zienswijze is echter ... dat studenten dik tevreden zijn met het niveau.’
10. D Het goede antwoord staat in regel 61 – 63: ‘Leerbedrijven zoals ziekenhuizen ... wordt die stem nu niet of nauwelijks gehoord’.

Tekst 4 (vacature Duplan)

Leesstrategie: globaal lezen; je kunt daarna het stukje tekst zoeken waar je het antwoord vindt en dat goed lezen. Gebruik daarbij de tussenkopjes: vraag 11: 'hoogte van het salaris' vind je bij 'arbeidsvoorwaarden'; vraag 12: 'je positie binnen het team' vind je bij 'Je functie'; vraag 13: 'samenstelling van de teams' vind je bij 'werken in teams'; vraag 14 is iets moeilijker: je vindt het in de ondertitel ('Vestiging: Rotterdam') én bij het stukje 'Je functie'.

- 11. C Het goede antwoord staat in regel 40: '... zoals een variabele looncomponent op basis van teamprestaties.'
- 12. A Het goede antwoord staat in regel 8 - 9: '... en het aansturen en motiveren van je team.'
- 13. D Het goede antwoord staat in regel 21 - 22: 'Een gevarieerd personeelsbestand met medewerkers van verschillende afkomst, geslacht en leeftijd is daarbij onmisbaar.'
- 14. D Het kantoor is in Rotterdam (regel 3: 'Vestiging Rotterdam').
Je werkt ook bij klanten (regel 10 – 11: 'Vanaf dag één werk je, op locatie, rechtstreeks voor klanten')
Soms moet je voor trainingen naar het buitenland (regel 11 – 12: 'Bovendien bouw je tijdens internationale trainingen...')

Tekst 5 (prostitutie en mensenhandel)

Leesstrategie: hier is globaal lezen waarschijnlijk genoeg. Deze tekst gaat wel, net als tekst 3, over een controversieel onderwerp waar verschillende meningen over mogelijk zijn, maar de vragen zijn geen begripsvragen, maar vragen naar feiten. De antwoorden kun je gewoon opzoeken in de tekst.

- 15. A Het goede antwoord staat in regel 10 – 11: 'uitgevoerd ... door de nationale recherche.'
- 16. D Het goede antwoord staat in regel 15 – 16 en 17 – 18:
'Uitgaande van de laagste schatting ... zou dit alleen al in Amsterdam 4000 slachtoffers van mensenhandel op jaarbasis inhouden.'
'Uitgaande van de hoogste schatting ... zouden in de hoofdstad derhalve 7200 vrouwen gedwongen prostitutie bedrijven.'
- 17. C Het goede antwoord staat in regel 20 – 22: 'Ook als ... dat de signalen van vrouwenhandel niet altijd even concreet zijn en dat er bij de zedencontroleurs vaak sprake is van 'onderbuikgevoelens'.'
- 18. B Het goede antwoord staat in regel 35 – 37: 'In het geval van de Turkse broers stonden de vrouwen onder druk ... zagen juist deze slachtoffers eruit als 'happy hookers.''
- 19. B Het goede antwoord staat in regel 42 – 44: 'Inmiddels zijn de Wallen de Wallen niet meer .... die kunnen worden gerekend tot de criminele branche, zijn gesloten of verhuisd.'
- 20. A Volgens 'Schone Schijn' werken de meeste prostituees (50-90%) onvrijwillig (regel 6 – 7).
Volgens Ineke Schmidt werken de meeste prostituees vrijwillig (regel 73 – 74).
- 21. D Alle drie zijn correct:

- A: regel 83 - 84 'Legalisering en registratie ... zou onvrijwillige prostitutie en vrouwenhandel tegengaan.'
- B: regel 89 – 90: 'Wij hebben ... dat het opheffen van het bordeelverbod niets zal helpen bij het bestrijden van de mensenhandel'
- C: regel 93 – 94: 'De VS zijn het meest kritisch. Legalisering van prostitutie trekt mensenhandelaren aan'

Tekst 6 (jeugd en narcisme)

Leesstrategie: globaal lezen. Ook hier zijn, net als bij tekst 5, de vragen geen begripsvragen, maar vragen naar feiten.

22. C Het goede antwoord staat in regel 21 - 32: '...blijkt dat driekwart van de bevolking vindt dat ouders hun kinderen te veel verwennen. Een even groot deel meent dat de verhouding tussen rechten en plichten bij de jongste generaties zoek is.
(**N.B.** antwoord B is fout omdat twee derde van de **jongeren** vindt dat de verhouding tussen rechten en plichten is scheefgegroeid)
23. C Het goede antwoord staat in regel 39 - 43: 'De zorgen over de jeugd hangen samen met ... zijn kinderen steeds meer een bewuste keuze...ouders roepen hun kind uit tot het centrum van de wereld en de omstanders vrezen dat de kinderen dat nog geloven ook.'
24. C Het goede antwoord staat in regel 53 – 54: 'Toch lijkt de verhouding tussen de generaties in Nederland minder scheef dan in de Verenigde Staten.'
25. C Het goede antwoord staat in regel 66 – 68: 'Een hardnekkig misverstand ... is volgens Stegge dat zelfwaardering cruciaal is voor een goede geestelijke gezondheid.'
26. C Het goede antwoord staat in regel 69 – 75: 'Een van de vragen uit het *Volkskrant/NCRV-onderzoek*, betreft de graagte waarmee we onszelf in de spiegel bekijken. ...Maar deze vorm van ijdelheid blijkt geen relatie te hebben met ...de kwaliteit van de relaties die hij aangaat.'
27. B Het goede antwoord staat in regel 78 – 81 en in regel 86: 'Eigenliefde, zo blijkt uit het onderzoek, heeft ook duidelijk positieve kanten. Wie het belangrijk vindt op te vallen ... neemt gemiddeld meer initiatief en zit over het algemeen net iets lekkerder in zijn vel'; 'Een positief element van een hoge zelfwaardering is zelfredzaamheid.'
28. C Het goede antwoord staat in regel 97 – 99: 'Hoogleraar Derksen vindt het ... niet vreemd dat jongeren narcistischer zijn: 'Wij vragen van jongeren dat ze presteren... Dan heb je een forse dosis narcisme nodig'.

Tekst 7 (Nederland in de jaren 70)

Leesstrategie: globaal lezen. Vraag 29 is een echte globale begripsvraag; vraag 30 en 32 kun je zoeken in de tekst.

29. A Antwoord B en C zijn wel belangrijke onderwerpen van de tekst, maar niet de enige onderwerpen: de tekst geeft ook informatie over andere onderwerpen uit de jaren 70: de oorlog in Vietnam, de vrouwenemancipatie, de acceptatie van homoseksualiteit en het imago van Nederland in het buitenland.
30. D Het goede antwoord (economisch: hogere prijzen, politiek: steun aan Israël) staat in regel 29 – 32: 'Deze Arabische landen... kondigden in 1973

- een olieboycot af tegen de Verenigde Staten en Nederland, om daarmee hogere prijzen af te dwingen voor hun olie. Nederland werd naast de VS waarschijnlijk uitgekozen vanwege zijn al te openlijke steun aan Israël.'
31. B Het goede antwoord staat in regel 39 – 45: de korte termijneffecten ('dat er op zondag geen auto's meer de weg op mochten en dat de benzine op de bon ging') veroorzaakten maar weinig problemen: 'De grote olieconcerns beschikten echter over grote voorraden... Weldra kon iedereen weer beschikken over voldoende benzine om op zondag met de auto erop uit te trekken.' De boycot had op de langere termijn wel grote effecten, want 'schoksgewijs verhoogden de OPEC-landen de olieprijs waardoor wereldwijd de economie in een recessie terecht kwam.'

Tekst 8 (Brief arbeidsovereenkomst)

Leesstrategie: hier is zoekend lezen genoeg. Vraag 32 ('abonnement voor de bus') vind je bij 'vervoersbewijs van woon-werkverkeer'; vraag 33 vind je bij 'boven- of na-wettelijke uitkering'; vraag 34 vind je bij 'begeleiden bij het zoeken naar werk'.

32. B Het goede antwoord staat in regel 32 – 34: 'Als u het abonnement wilt behouden... U ontvangt dan zo spoedig mogelijk een rekening voor de resterende abonnementskosten.'
33. C Het goede antwoord staat in regel 49 – 50: '**Indien** aan u een werkloosheidsuitkering wordt toegekend, kunt u **mogelijk** ook aanspraak maken op een boven- of na-wettelijke uitkering.'
34. D Het goede antwoord staat in regel 56 – 57: 'Loyalis Mens en Werk is de uitvoerende instantie die zorg draagt voor begeleiding bij het zoeken naar ander werk.'

Score: Als je 21 of meer vragen goed hebt, ben je 'geslaagd' voor deze oefening.